

Tomasz Pudłocki, *Budynowa ze Smutnych Kazimiera (1887–1973)* [w:] Tekstowa kartoteka osobowa przemysłań, pod red. Anny Siciak – na stronie Przemyskiej Biblioteki Publicznej;

zob. także Tomasz Pudłocki, *Budynowa ze Smutnych Kazimiera (1887–1973)* [w:] *Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski południowo-wschodniej*, pod red. Andrzeja Meissnera, Kazimierza Szmyda, Rzeszów 2011 s. 61

BUDYNOWA ZE SMUTNYCH Kazimiera (1887–1973) – pianistka, aktorka–amatorka, animatorka kultury.

Ur. 27 sierpnia 1887 r. w Przemyślu, jako córka Fryderyka Smutnego, adwokata oraz długoletniego wiceburmistrza Przemyśla i Marii Gaberle. Maturę licealną uzyskała w 1908 w liceum Marii Hild de Hildebrand w Przemyślu. Uzupełniła ją maturą seminaryjną w SNŻ w Przemyślu w 1909 r. Następnie uczęszczała na lekcje śpiewu do prof. Pawlikow-Nowakowskiej we Lwowie i do Konserwatorium Wiedeńskiego, gdzie kształciła się pod kierunkiem R. Papier-Paumgartner. Po zdaniu egzaminu muzycznego we Lwowie, podjęła od 1913 r. naukę śpiewu solowego w Prywatnej Szkole Muzycznej Antoniego i Janiny Grzywieńskich; dodatkowo od 15 września 1913 r. w ich Szkole Dramatycznej prowadziła naukę śpiewu. Z dn. 1 września 1918 r. otworzyła własną Szkołę Śpiewu i Fortepianu przy ul. Szkolnej 2. Dodatkowo uczyła śpiewu i przyrody w latach 1927/1928–1928/1929 w Prywatnym Gimnazjum im. Marii Konopnickiej w Przemyślu.

Wielokrotnie występowała na scenach przemyskich. Np. 10 maja 1911 r. akompaniowała śpiewacze Jadwidze Heinrich-Witosławskiej podczas

koncertu w magistracie, 20 czerwca 1916 r. podczas popisu szkoły Grzywieńskich śpiewała jako solistka. Jako dyrektor prywatnej szkoły muzycznej odniosła największy sukces wystawiając najpierw latem 1926 r. fragmenty baśni operowej *Jaś i Małgosia* E. Humperdincka, a w grudniu 1927 r. – całość. Podczas przedstawienia sama Budynowa także śpiewała.

Przez szereg lat występowała na deskach Polskiego Towarzystwa Dramatycznego im. A. Fredry, tzw. „Fredreum”. Zadebiutowała na scenie towarzystwa 27 i 28 IV 1911 r. jako Klimina w *Weselu* S. Wyspiańskiego. Potem przyszyły kolejne role m.in.: 8 VI 1913 r. w *Ocknieniu* K. Rodakowskiego, 22 VI i 1 VII 1913 r. w *Nadziei* H. Heijermansa, 8 i 9 IX 1916 r. w *Posażnej jedynaczce* A. Fredry, 11, 12 i 15 VIII 1917 r. w *Tamtym* G. Zapolskiej, 23 IX 1917 r. w *Panu Dyrektorze* A. Bissona, 18 III 1918 r. w *Koncercie* H. Bahra, 5 V 1918 r., 1, 2, 3 i 5 V 1921 r. oraz 3, 4 i 9 V 1930 r. w *Powrocie posła* J.U. Niemcewicza, 2 VI i 9 VIII 1918 r. w *Grubych rybach* M. Bałuckiego, 31 VIII i 8 IX 1918 r. oraz 29 VI i 4 VII 1920 r. w *Tym drugim* T. Lindaua, 16 XII 1920 r. w *Damach i huzarach* A. Fredry, 13 VI 1922 r. w *Uliczniku paryskim* J.F. Bayarda, 25 i 29 V 1924 r. w *Starym kawalerze* J. Bliźnińskiego, 3 i 15 V 1927 r. w *Pani Chorążynie* S. Krzywoszewskiego, 19 VI i 3 X 1927 r. w *Dzwonie zatopionym* G. Hauptmanna, 13 i 20 XI 1927 r. w *Handlarzach sławy* M. Pagnola, 4, 5 i 6 V 1929 w *Przysiędze* A. Galicy, 23, 29 VI i 20 X 1929 w *R.K. inżynierze* B. Winawera, 1, 7, 8 i 15 XII 1929 r. w *Domu otwartym* M. Bałuckiego, 6 VII 1930 w *Głuszczu* S. Krzywoszewskiego, 27 XII 1931 r. oraz 3, 6, 24, 31

I, 19 II i 14 III 1932 r. w *Krowoderskich zuchach* S. Turskiego, 6 VI 1933 r. we *Fruwającej Dziewicy* G. Bacha, czy wielokrotnie wystawianej w 1936 i 1937 r. *Trafice pani generałowej* L. Bus-Fekete, gdzie grała tytułową rolę. Krótka występowała po wojnie, m.in. 14 VI 1947 r. w *Damach i huzarach*.

Była od 19 kwietnia 1919 r. zamężna z inż. Stanisławem Budynem (1 IX 1877 Tarnopol – 26 XII 1949 r. Osiek), naczelnikiem warsztatów kolejowych w Przemyślu. Budynowie doczekali się dwojga dzieci: Wojciecha (ur. 13 IV 1920 r.) i Marii zamężnej Klimowicz (ur. 8 I 1924 r.). W 1928 r. wybudowali dom w Niżankowicach, gdzie wkrótce przeprowadziła się cała rodzina. Okres wojny przyniósł rodzinne nieszczęście. Wieczorem 13 VI 1944 r. jedyny syn został zamordowany na progu ich domu przez nacjonalistów ukraińskich i to niemal na oczach rodziców. Po tej tragedii Budynowie na krótki czas wrócili do Przemyśla, gdzie Kazimiera pracowała przez jakiś czas w szkole muzycznej. Potem przenieśli się na zachód, do Czernihowa pod Krakowem i Osieku koło Oświęcimia, gdzie zmarł jej mąż. Potem Kazimiera pozostawała przy córce: w Krakowie, Wałbrzychu, Wleniu, gdzie zięć był krótko dyrektorem sanatorium a potem lekarzem kolejowym; w końcu w Gdowie. Ze względu na stan zdrowia i ciężkie warunki domowe Kazimiera przeprowadziła się od córki do Domu Spokojnej Starości w Pawlikowicach koło Wieliczki, a potem w Pcimiu, gdzie zmarła 14 stycznia. Pochowana została w Pcimiu.

Bibliografia: Informacje od rodziny.

Pudłocki T., „Nasz Przemyśl” 2007, nr 4, s. 42, fot.